

Vykypěl, Bohumil

[Joseph, John Earl. Saussure]

Linguistica Brunensia. 2013, vol. 61, iss. 1-2, pp. 272-

ISBN 978-80-210-6254-2

ISSN 1803-7410 (print); ISSN 2336-4440 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/127185>

Access Date: 28. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

nativní fonologické systémy japonštiny – repertoárově chudší konzervativní systém a systém repertoárově bohatší inovativní, v posledních padesáti letech masivnějším přejímáním vzniklý – a pak se podrobně popisují jednotlivé způsoby fonologické adaptace výpůjček – substituce, vkládání a vypuštění fonémů, adaptace suprasegmentálních rysů a vynechávání mór (s. 71–136). Po jádrové třetí kapitole přichází kratší kapitola čtvrtá, zabývající se morfonologickými, morfologickými a sémantickými aspekty adaptace výpůjček (s. 137–157). V páté kapitole se pak pojednává o psaní výpůjček, v japonštině odlišném od ostatních slov (s. 159–191). A kniha se uzavírá zajímavou kapitolou o postojích mluvčích japonštiny k výpůjčkám (s. 193–206).

Ač – jak řečeno – práce vyšla v obecně zaměřené řadě, není nasměrována přímo obecnějazykovědně, ale – jak to ostatně deklaruje i sám autor (s. 71) – přináší podrobnou deskripci daného tématu. Nakolik je tato deskripce zdařilá konkrétně japanisticky, musí přirozeně posoudit specialisté. Z obecného hlediska je třeba vyzdvihnout, že kniha je přehledně členěna a srozumitelně napsána (což není samozřejmost), pochválit, že poskytuje dobře předpřipravený a zajímavý materiál k začlenění do obecnělingvistických úvah o adaptaci přejetí, a doporučit ji obecnělingvistickému publiku k četbě.

Bohumil Vykypěl
<vykypel@iach.cz>

John E. Joseph: Saussure. Oxford: Oxford University Press 2012. XII + 780 s. ISBN 978–0–19–969565–2. 30 liber

S Ferdinandem de Saussurem je to, zdá se, podobné jako s Franzem Kafkou: Charles Bally a Albert Sechehaye i Max Brod by možná udělali lépe, kdyby jejich pozůstalost spálili; ušetřili bychom si tak trapností v podobě turistických suvenýrů s Kafkou a odkazů na Saussura u postmoderních filozofů. A možná bychom také ušetřili něco intelektuálních sil vložených do sáhodlouhých pojednání o tom, jak to či ono Saussure nebo Kafka vlastně mysleli. Ať tak nebo tak, máme teď před sebou další sáhodlouhé pojednání o Saussurovi, tentokrát od Johna E. Josepha, profesora lingvistiky na Edinburské univerzitě. Toto pojednání velmi obsáhle a v zásadě chronologicky pojednává o Saussurově životě a díle. První oddíl pojednává o sociálním, rodinném a lingvistickém kontextu, do něhož se Saussure narodil (*Part I: The world into which he was born*, s. 1–98). Nato se líčí Saussurova léta od narození až do jeho disertace (*Part II: Early years to the Mémoire*, s. 99–249) a pak od doktorátu po návrat do Ženevy (*Part III: Doctorate and Paris years*, s. 251–372). Poslední dvě části nakonec líčí Saussurovo ženevské období (*Part IV: Return to Geneva*, s. 373–529; *Part V: Final flourish*, s. 531–651); v zásadě zbytečná je přitom kapitola o recepci Saussura (s. 632–651): je jen náčrtová (chybí v ní např. – jak dnes bylo lze čekat – recepce Saussura v pražské škole) a vůbec by bylo lépe toto téma pojednat monograficky. Pokus o vylíčení a analýzu toho, co a co všechno Joseph říká, by na tomto místě – jak každý uzná – byl mírně absurdní. Důležité je říci, že knihu saussurologům doporučujeme k laskavé pozornosti: žádný z nich se jí nemůže vyhnout (neměla by ho přitom odradit skutečnost, že autor, pracující v anglosaském kontextu, kde schopnost číst jinak než v angličtině je výjimečná, svou knihu zpublicističtěl tím, že všechny citáty z neanglicky psaných textů uvádí výhradně v anglickém překladu).

Bohumil Vykypěl
<vykypel@iach.cz>